Spis treści

WOKÓŁ TWARZY DZIECKA

Recenzja książki *Mały ja w wielkim świecie* Patrycji Maron 7

WSTĘP 11

Świat widziany oczami dziecka. Koncepcja i budowa książki 11

CZĘŚĆ I. W MOJEJ GŁOWIE 17

Historie o dziecięcych przeżyciach 19

Rozdział 1. Kiedy wszystko jest nowe 21

- Historia: pierwszy dzień w przedszkolu lub szkole 21
- Emocje: strach, niepewność, ciekawość 22
- Dla dorosłych: jak wspierać dziecko w nowych sytuacjach 23
- Przykłady z codziennej praktyki 26

Rozdział 2. Mój głos drży jak liść 27

- Historia: lęk przed wystąpieniami i odpowiadaniem na forum 27
- Emocje: wstyd, stres, poczucie oceniania 28
- Dla dorosłych: jak pomóc dziecku radzić sobie z lękiem 29
- Przykłady z codziennej praktyki 32

Rozdział 3. Kiedy moje serce bije szybciej 33
Historia: silne emocje w kruchym ciele 33
Emocje: zagubienie, frustracja, bezradność 34
Dla dorosłych: jak uczyć dziecko rozpoznawania i wyrażania emocji 35
Przykłady z codziennej praktyki 37

CZĘŚĆ II. W MOIM DOMU 39

Historie o rodzinie, bliskości i zmianach w domowym świecie 41

Rozdział 4. Kiedy rodzice się kłócą 42
Historia: dziecko słyszy kłótnię dorosłych 42
Emocje: lęk, bezsilność, poczucie winy 43
Dla dorosłych: jak konflikty domowe wpływają na rozwój dziecka 44
Przykłady z codziennej praktyki 47

Rozdział 5. Nowy maluch w domu 48
Historia: pojawienie się rodzeństwa 48
Emocje: zazdrość, miłość, poczucie utraty uwagi 49
Dla dorosłych: jak przygotować dziecko na zmiany w rodzinie 49
Przykłady z codziennej praktyki 52

Rozdział 6. Przeprowadzka 53
Historia: zmiana miejsca zamieszkania 53
Emocje: smutek, strach przed nowym, poczucie straty 54
Dla dorosłych: jak łagodzić stres związany ze zmianą środowiska 55
Przykłady z codziennej praktyki 58

CZĘŚĆ III. WŚRÓD INNYCH 61

Historie o przyjaźniach, grupie i poczuciu przynależności 63

Rozdział 7. Moja przyjaciółka się ode mnie odwróciła 64

Historia: konflikt w przyjaźni 64

Emocje: zranienie, poczucie odrzucenia 65

Dla dorosłych: jak wspierać dziecko w rozwiązywaniu konfliktów rówieśniczych 66

Przykłady z codziennej praktyki 69

Rozdział 8. Kiedy jestem niewidzialny 70

Historia: brak zauważenia przez grupę lub nauczyciela 70

Emocje: samotność, poczucie bezwartościowości 71

Dla dorosłych: jak dostrzegać i doceniać „ciche" dzieci 72

Przykłady z codziennej praktyki 75

Rozdział 9. Kiedy wszyscy się śmieją, a ja nie 76

Historia: niezrozumienie żartów, poczucie bycia poza grupą 76

Emocje: wykluczenie, niepewność 77

Dla dorosłych: jak budować poczucie przynależności 78

Przykłady z codziennej praktyki 81

CZĘŚĆ IV. MAŁE I WIELKIE WYZWANIA 83

Historie o porażkach, chorobie i pożegnaniach 85

Rozdział 10. Pierwsza porażka 86

Historia: dziecko nie zdaje testu lub nie otrzymuje nagrody 86

Emocje: wstyd, złość na siebie 88

Dla dorosłych: jak uczyć dzieci radzenia sobie z porażkami 89

Przykłady z codziennej praktyki 91

Rozdział 11. Kiedy ktoś bliski jest chory 93
Historia: choroba w rodzinie (rodzice, dziadkowie) 93
Emocje: lęk, smutek, brak zrozumienia sytuacji 94
Dla dorosłych: jak rozmawiać z dziećmi o chorobie 95
Przykłady z codziennej praktyki 98

Rozdział 12. Kiedy muszę się pożegnać 100
Historia: śmierć bliskiej osoby lub ukochanego zwierzęcia 100
Emocje: żal, pustka, tęsknota 101
Dla dorosłych: jak wspierać dziecko w żałobie 102
Przykłady z codziennej praktyki 105

CZĘŚĆ V. O CZYM WARTO PAMIĘTAĆ? 107

Garść rad, czyli jak się nie pogubić 109

Jak towarzyszyć dzieciom w ich małych – wielkich historiach 112

ZAKOŃCZENIE 121

O AUTORCE 123

PODZIĘKOWANIA 125

BIBLIOGRAFIA 127